

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	17 Ebrill 2023	
Swyddog Arweiniol	Richard Fairhead, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Richard Fairhead	
Pwnc	Adroddiad cynnydd ar yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Rhoi trosolwg i'r aelodau o bwrsas cynnal yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a'r fethodoleg fydd yn cael ei defnyddio. Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r wybodaeth a gyflwynwyd i weithgor Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gyfarfu ar 14 Mawrth 2023 a 04 Ebrill 2023.

ARGYMHELLIAD

- 2 Dylai'r aelodau:
  - i) nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

CEFNDIR

- 3 Cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad o "Gydnerthedd Corfforaethol yn Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru" ym mis Ebrill 2021 a gwneud y Cynigion canlynol ar gyfer gwelliant – "I gefnogi cydnerthedd, dylai'r awdurdod adolygu lleoliadau ei orsafoedd i nodi cyfleoedd i optimeiddio'r trefniadau ymateb brys."
- 4 Yn ogystal, roedd yr asesiad o'r sefyllfa gan y Prif Swyddog Tân, a gyflwynwyd i'r Awdurdod ar 20 Medi 2021, yn dangos nifer o risgiau allweddol sy'n wynebu'r Awdurdod. Yn gryno, roedd y rhain yn gysylltiedig â sicrhau bod digon o griwiau tân ar-alwad ar gael; sicrhau digon o adnoddau i gynnal a datblygu sgiliau'r diffoddwyr tân; a chael digon o allu corfforaethol i ddiwallu'r galw presennol a'r galw yn y dyfodol.
- 5 Mewn ymateb i asesiad y Prif Swyddog Tân cytunodd aelodau'r Awdurdod i gychwyn rhaglen o adolygiadau i feysydd hanfodol allweddol gan gynnwys y ddarpariaeth ymateb brys.
- 6 Mae'r Gwasanaeth wedi ymgysylltu â chwmmi annibynnol sydd â phrofiad helaeth o archwilio darpariaeth frys i'w helpu i roi opsiynau i'r Awdurdod ar gyfer sut i ddarparu darpariaeth frys sy'n deg a chynaliadwy ledled Gogledd Cymru, gan ystyried y galw yn y dyfodol a'r peryglon.

GWYBODAETH

- 7 Fel gwasanaeth ar-alwad (rhan amser) yn bennaf, mae Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) yn dibynnu'n sylweddol ar gyflenwad digonol o ddiffoddwyr tân ar-alwad i weithredu peiriannau tân gydol y dydd a'r nos. Dim ond wyth allan o'r 44 gorsaf dân sy'n perthyn i'r Gwasanaeth sydd â chriwiau amser cyflawn, felly diffoddwyr tân ar-alwad sy'n gweithredu dros 80% o beiriannau tân y Gwasanaeth.
- 8 Bydd yr Aelodau'n ymwybodol bod yna lawer o heriau a gwendidau'n gysylltiedig â'r system dyletswydd ar-alwad (rhan amser) yn genedlaethol. Yn bennaf, mae'n anodd recriwtio a chadw diffoddwyr tân ar-alwad, gan arwain at bwysau parhaus ar y Gwasanaeth i fynd i'r afael â'r diffyg.
- 9 Yn 2016, yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus, fe wnaeth yr Awdurdod ystyried sut i aildrefnu ei adnoddau i gyfateb i'r risg. Mabwysiadodd fodel oedd yn cynnwys sicrhau y byddai o leiaf 20 o griwiau tân ar gael mewn lleoliadau strategol ledled Gogledd Cymru. Mae hyn wedi mynd yn fwyfwy anodd i'w gyflawni heb arwain at gostau uchel, ac yn 2023/24 bydd y Gwasanaeth yn treialu targed o 18 injan dân mewn ymateb i'r gyllideb y cytunwyd arni ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.
- 10 Mae'n ddoeth felly i'r Awdurdod gomisiynu gwaith i ddatblygu cynnig ar gyfer darpariaeth ymateb brys yn y tymor canolig er mwyn rhoi opsiynau i'r Awdurdod ar sut i sicrhau darpariaeth tân ac achub fwy cynaliadwy ar draws Gogledd Cymru.
- 11 Cafodd y cwmni annibynnol ORH eu comisiynu i weithio mewn partneriaeth â'r Gwasanaeth er mwyn rhoi opsiynau i'r Aelodau eu hystyried. Maen nhw wedi casglu llawer iawn o ddata, gan gynnwys gwybodaeth flaenorol am ddigwyddiadau, niferoedd poblogaeth, data demograffig, gwybodaeth am y rhwydwaith ffyrdd, risgiau cyfredol a risgiau yn y dyfodol, ynghyd â setiau data eraill. Maen nhw wedi defnyddio'r rhain i fodelu nifer o opsiynau ar sut y gellid cyflwyno darpariaeth frys yng Ngogledd Cymru a gafodd eu cyflwyno i'r gweithgor Aelodau ar 04 Ebrill 2023.
- 12 Roedd y gyfres o opsiynau a gyflwynwyd yn cynnwys:
  - a. Model sy'n cynnal ein proffil gorsafoedd presennol gyda chynnydd o hyd at 3 gorsaf staff dydd ychwanegol a fyddai'n golygu cynnydd o ran costau;

- b. Model sy'n cadw lleoliadau presennol ein gorsafoedd ond yn ailddosbarthu'r staff, sy'n caniatáu cynnydd o 5 gorsaf staff dydd ac na fyddai'n achosi cost ychwanegol;
- c. Model arall sy'n cadw lleoliadau ein gorsafoedd ac yn ailddosbarthu'r staff, sy'n caniatáu cynnydd o 3 gorsaf staff dydd;
- d. Model sy'n cadw lleoliadau ein gorsafoedd amser cyflawn ac yn cynnwys 1 gorsaf staff dydd ychwanegol ond yn cau 5 gorsaf ar-alwad.

13 Cafodd yr aelodau wybod am y costau a'r risgiau oedd ynghlwm wrth bob opsiwn a chafodd pob cynnig ei drafod yn helaeth. Y bwriad yw cyflwyno argymhelliad fydd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus i gyfarfod nesaf yr Awdurdod Tân ac Achub ym mis Gorffennaf 2023.

14 GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Rhaid i unrhyw opsiynau fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
Cyllideb	Ni fydd unrhyw oblygiadau cyllidebol ar hyn o bryd. Fodd bynnag, bydd gan unrhyw newidiadau arfaethedig i'r ddarpariaeth frys oblygiadau ar gyfer cyllidebau cyfalaf a gweithredol yn y blynyddoedd i ddod.
Cyfreithiol	Rhaid i unrhyw opsiynau fodloni rhwymedigaethau'r Awdurdod o dan Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004.
Staffio	Dim effaith ar lefelau staffio hyd y gwyddwn.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd effaith yr agweddau hyn yn cael eu hasesu ar yr adeg briodol wrth ddatblygu'r cynigion ar gyfer Darpariaeth Frys.
Risgiau	Lleihau'r peryglon o beidio â gallu gosod cyllideb gytbwys a chynllunio'n briodol mewn blynyddoedd i ddod.